

Les oenagés com Probitas complementen els ajuts de menjador escolar que l'Administració atorga

Un paraigua per als més vulnerables

INMA SAINZ DE BARANDA

El menjador de l'escola d'infantil i primària Collaso i Gil, al barri del Raval de Barcelona

PAULA PONS
Barcelona

Al voltant de 60 milions d'euros és la quantitat que la Generalitat destinarà aquest 2017 a beques menjador. Una partida en els pressupostos autonòmics que ha augmentat 12 milions respecte de l'any anterior i que actualment cobreix 93.662 d'alumnes, 71.997 dels quals tenen garantit el 50% del cost del menjador, mentre que els 21.665 restants estan exempts del pagament del servei.

Tot i això, no n'hi ha prou, amb aquesta aportació. I on no arriba l'Administració, arriben oenagés com la fundació Probitas, que en cinc anys i amb el seu programa Reforç d'Alimentació Infantil

(RAI) ha destinat gairebé 4 milions d'euros a beques menjador.

L'oenagé catalana va començar el RAI el 2012 oferint aquest tipus d'ajuts a 1.114 menors. Ara les seves xifres s'han multiplicat per sis: el 2016, Probitas va sufragar el cost del menjador escolar de 6.722 nens. Aquest projecte, assegura la directora de la fundació, Marta Segú, va començar perquè van veure que faltaven recursos. "El programa ha anat creixent a mesura que la necessitat s'ha fet evident", explica Segú. Segons Eurostat, el 2015 un 34,4% dels menors espanyols -més de 2 milions de nens- vivien en una llar en risc de pobresa o exclusió social, davant el 26,9% de la mitjana europea.

La directora de la fundació posa èmfasi en la rapidesa del progra-

ma, ja que l'entitat "es dirigeix directament a les escoles". El procés comença quan l'alumne demana la beca que ofereix la Generalitat, que és condició sine qua non per entrar en el programa RAI. Si l'Administració denega l'ajuda o la subvenció és només del 50%, l'escola proposa el menor a Probitas, perquè entri en el programa. En aquest punt, la fundació estudia les propostes de l'escola i demana al director del centre que confirmi, amb els serveis socials, que el demandant de la beca la necessita realment. Així, l'oenagé treballa en xarxa amb l'escola i els serveis socials.

N'es un exemple l'escola Collaso i Gil, al barri del Raval, que forma part del programa RAI. Fa cinc anys que col·labora amb Probitas. La directora, Laura Tolosa, afirma

LA DADA

Altres projectes de salut

■ El programa Reforç d'Alimentació Infantil (RAI) no només es basa en beques menjador per a alumnes d'infantil i primària i per als de secundària (RAI-ESO). També hi ha altres projectes de menys pressupost que vetllen per la salut dels més vulnerables. Com ara el RAI-Cuida'm, que assegura tractaments d'odontologia, ortodòncia, audiòfons o ulleres, o el RAI-Programes d'Estiu o el RAI-Hàbits Saludables.

que hi ha 49 els alumnes subvencionats per la fundació, set d'ells amb una ajuda del 100%. "Estem satisfets amb els serveis que ofereix el Departament d'Educació, que incrementa el seu pressuposat any rere any, però com que no cobreix tota la necessitat existent, Probitas n'és un complement magnífic", apunta Tolosa.

La fundació, que amb el RAI arriba a nens d'entre 3 i 15 anys, ha

La fundació que dirigeix Marta Segú va repartir 1.114 beques menjador el 2012; el 2016, sis vegades més

creat dins del programa un projecte específic, el RAI-ESO, per a estudiants d'institut en risc d'exclusió social que no poden optar a beques menjador a causa de la implantació de la jornada intensiva als centres de secundària, que han tancat les cantines i els menjadors. Aquesta iniciativa, a part de proporcionar un dinar als adolescents vulnerables, ofereix també "activitats de reforç escolar, esportives i socioeducatives, fins a les cinc de la tarda", apunta Segú.

El RAI és el primer pla de la fundació Probitas a Espanya, concretament en més de 150 escoles i instituts de Catalunya, Madrid i Múrcia, encara que la directora de l'entitat avança que ja estan estudiant la implantació en altres comunitats autònomes. Com que és el benjamí dels tres projectes de l'entitat, s'ha convertit, en paraules de la directora de la fundació, en el seu "programa estrella" i ha aconseguit superar el pressupost de les altres dues iniciatives que executa aquesta oenagé.

Per sort, Probitas no és l'única organització que proporciona ajuts d'aquest tipus. Creu Roja, Educo i Fundesplai també proven d'arribar on l'Administració no arriba.●

la mosca del

fad

Perfil

Andrés Jaque, arquitectura performativa

Fa uns dies el CCCB acollia dins del cicle de conferències Polítiques del Desig, organitzat en el marc de l'exposició *1.000 m² de desig* (oberta al públic fins al 19 de març), la conferència d'Andrés Jaque *Arquitectura sexualitzante*. Aprofitant la visita de Jaque vam parlar amb ell sobre la feina que realitza des de l'Office for Political Innovation, amb seus a Madrid i Nova York. L'activitat de Jaque i el seu equip multidisciplinari suposa en primer lloc un replantejament radical del que tradicionalment

s'entén per arquitectura.

Per a ells, la pràctica arquitectònica s'ha d'entendre com una activitat que té lloc en un camp expandit a través del qual s'articula. Aquest camp expandit va molt més allà del que és merament constructiu i incorpora processos d'enrolament i dinàmiques participatives. És a través d'aquestes dinàmiques que el projecte arquitectònic adquireix la seva veritable dimensió política. "És urgent -explica Jaque- que des de la professió comencem a comprendre que fer arquitectura en l'actualitat implica molt més que aixecar

edificis. Aquesta noció merament constructiva o edificativa de l'arquitectura pertany a un moment històric que ja no és el nostre. Hem de concebre l'arquitectura com un instrument capaç de revaloritzar i repensar el democràtic, el compartit i tot allò que serveix per generar capital social".

Per a Jaque és imprescindible que l'arquitectura serveixi per mitjançar en la construcció de l'espai social i apporti aquells valors que la societat en el seu conjunt reclama i que els poders polítics i econòmics no estan necessària-

ment interessats a aportar. Així doncs, l'arquitectura de Jaque seria una arquitectura activista i performativa. Projectes com ara Escaravox (una sèrie de dispositius mòbils concebuts per allotjar diversos tipus d'activitats a l'espai públic), Cosmo (un artefacte mòbil capaç de filtrar i purificar l'aigua continguda en l'aire, guanyador del Young Architects Program 2015 del MoMA PS1) o Ikea Disobedients (una instal·lació performativa que explora la noció de "domesticitat no familiar") posen de manifest el caràcter social,

col·lectiu i participatiu dels projectes que Jaque impulsa des de l'Office for Political Innovation.

Jaque descriu aquest tipus d'arquitectura com "una conjunció d'activitats transmatèrials i amb un component d'evolució temporal tan o més important que la seva dimensió objectual". Jaque tornarà a Barcelona per participar en el programa de xerrades de la fira Construmat (del 23 al 26 de maig).

Una nova oportunitat per conèixer de primera mà el treball d'un dels arquitectes més originals i rellevants del moment.

FAD-Foment de l'Art i del Disseny
www.fad.cat